

tanulmányszámba menő kirándulási tervezet, a *Csepel-sziget és a városligeti történelmi épületcsoport* meglátogatására.

Mindezek vagy módszertani értekezleti, vagy szemináriumi előadások voltak, melyek a kötet szerkesztőjének vezető dolgozatában kifejtett általános munkaiskolai elveit alkalmazzák a gyakorlatban.

A megfelelő helyeken bőven felhasználta, félszáznál jóval több, igen szép illusztráció és a külön mellékletként 21 lapot kitevő vázlatrajzok nemcsak szép és hasznos, hanem igen szükséges, lényeges részét is alkotják a kötetnek, melynek megjelenése alkalmából a tanúgy minden barátja föltétlenül teljes elismeréssel adózik az irányító iskolának.

Gyulai Agost.

Dr. Kontra László, Dr. Bielek Tibor: A falu egészségvédelme. A M. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet 5. sz. közleménye, 1934. Az előszót írta: **Dr. Johan Béla.** Pécs, Dunántúl Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. 112 l.

A M. Kir. Orsz. Közegészségügyi Intézet igen jól választotta meg kiadványainak sorozatát. Az 5. számú kiadvány igen nagy szolgálatot tesz a falusi egészségvédelemnek. Ebben a munkában Kontra László, a gödöllői járás tisztiorvosa teljesen és keresztülvihetően megoldotta a vidék egészségvédelmének nemzetmentő munkáját, Johan Béla pedig előszavában elmondja azokat a nehézségeket, amelyek a falusi egészségvédelmi oktatás terén fennállottak. A falusi egészségvédelmi munka hazánkban 1927-ben vetődött fel először konkrét formában. Azóta megszervezték néhány úgynevezett egészségügyi mintajárást, melyeknek székhelyein megkezdhették a járási orvosok komoly kiképzését. Az elméleti oktatásban nem volt hiány, azonban a gyakorlati tanításra volt nagy szükség, melyet ilyen módon oldottak meg. Az országban most már több mint 30 egészségvédelmi körzet alakult s kellő támogatás mellett körülbelül 10 év alatt az országnak egészségügyi szempontokból elhanyagolt része megfelelő orvosi felügyeletet és egészségügyi ellátást fog kapni.

A falusi egészségvédelmi szolgálatban működő orvosok számára készült ez a munka, mely nemcsak tájékoztató, hanem tankönyvnek is beillik. Kontra László és Bielek Tibor igen jó munkát végeztek. A mű két főrésze oszlik, úgymint az egészségvédelem céljaira, népmozgalmi adatok gyűjtésére, családvédelemre, az orvosok és védőnők munkájára s a tanácsadás fontosságára. A második rész, melyet Bielek Tibor állított össze, az anya- és csecsemővédelemmel, az óvodás és iskolás gyermekek egészségügyi ellenőrzésével és a különféle betegségek elleni védekezéssel foglalkozik. A könyvhöz táblázatok is vannak mellékelve, ezek különböző színűek és a következő feliratokat tartalmazták: Családi törzslap, ezen egyéni adatok nyilvántartását végzik az arra illetékes közegek, elsősorban az egészségügyi szolgálatban levő személyek: orvos, védőnő, esetleg ahol ilyenek nincsenek, ott a tanító vagy óvónőt bízzák meg a lapok kezelésével, kik az időnként odaérkező orvosnak könnyen tudnak tájékoztatással szolgálni a lapon nyilvántartásba vett adatok útján. Továbbá van az úgynevezett egészségügyi testvér jelentési tabellája, csecsemő- és kised-

törzslapja, az anya- és csecsemőgondozás lapja, terhes lap, melyen a szülőnőket tartják nyilván, iskolás gyermekek egészségügyi törzslapja, „Kedves Szülők!” feliratú kérdőív, melyen felhívják a szülők figyelmét, hogy gyermeküket az iskolaorvos meg fogja vizsgálni és hogy a vizsgálat alaposabb és gyorsabban lebonyolítható legyen, előzőleg a szülőket a gyermekre vonatkozólag ezen a lapon kikérdezik, végül a tbc-sek törzslapja és a venereás betegek lapja. Ha ezek a lapok az ország falusi lakosságáról készen volnának, nem volna probléma például az egyikének a vizsgálása, mert az adatok rávilágítanak sok mindenre.

Ez a könyv, melyet a szerzők nagy hozzáértéssel és még nagyobb lelkesedéssel állítottak össze, akkor fogja elérni igazi célját, ha átérzik a benne foglalt kérdéseknek nagy fontosságát. Általában az a féltő gond, mellyel az Országos Közegészségügyi Intézet népességünk megmentésén dolgozik, megérdemel minden támogatást. Adatgyűjtő munkásságunk minden vonatkozásában kiváló, csak a közegészségügy terén voltak nagy mulasztások, a Közegészségügyi Intézettel azonban lerakták az alapjait egy olyan adatgyűjtő tevékenységnek, mellyel a magyar faj jövőjét legjobban biztosíthatjuk.

Kertész János.

Laurentzy Vilmos dr.: Új magyar iskolapolitika. Budapest, 1933. Kir. Magy.

Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., 52 lap.) — **Laurentzy Vilmos dr.: A mezőgazdasági szakoktatás modern és racionális megszervezése és a polgári iskola reformja.** Budapest, 1934. Pedag. Szeminárium. (8-r., 40 lap.)

Mindkét dolgozat a kormány nemzeti munkatervének 87. pontjában foglalt gondolatból indul ki, hogy a racionalizálást a közoktatásügy területén is érvényesíteni kell. Szerzőnk e célból föntidézett című első füzetében először a mai közoktatásügyi szervezetbe tartozó intézményeknek és problémáiknak jó áttekintését adja. Új dolgokat e részben nem mond, csak a tényeket állapítja meg röviden, a meglévő állapotokat ismerteti, néhány szóba foglalja egyes kritikai megjegyzésekkel. Ez utóbbiakban nagyon sok helyes és régen pium desideriumként szereplő gondolat és óhaj jelentkezik. Így például az általánosan művelő oktatási rendszerhez tartozó intézmények közül az elemi iskolák kettéágazásának szükségessége falusi és városi iskolák szerint, a közgazdasági szempontok érvényesítése a középiskolai tanítás anyagában, a tanítóképzés célszerű szervezésének vitás kérdései, a jogakadémiák létjogosultságának kérdése, a modernizmus és a nemzeti gondolat kiegyeztetése a művészeti főiskolákon, az egyetemi oktatás nevelői oldalának kidomborítása stb. Hasonlóan összegezi, kritikai megjegyzésekkel és a problémák kijelölésével kísérvé, a különleges gazdasági szakoktatás magyar iskolarendszerét. Érinti a középfokú mezőgazdasági iskolatípus teljes kiépítésének szükségességére és a kereskedelmi iskolák differenciálására vonatkozó, a mezőgazdasági akadémiák és a közgazdasági egyetem viszonyából előálló problémákat stb. Ebben a szakaszban sajátosan és egyelőre, legalább mai állapotában, helytelenül a polgári iskolát is idesorozza a különleges gazdasági szakoktatás iskolarend-